

De afgelopen week stond vooral in het teken van de onrust binnen de PVV door het opstappen van kamerleden. Daarnaast werden de verkiezingsprogramma's van PVV en VVD bekend. Woensdag hebben we al onderzocht wat de kiezers van de situatie binnen de PVV vonden en het verkiezingsprogramma van de PVV, vrijdag en zaterdag hebben we de reactie op het verkiezingsprogramma van de VVD onderzocht.

Onder invloed van het rumoer rondom de PVV daalt die partij 3 zetels in de peiling van vandaag. De VVD herstelt van de inzinking van vorige week door 3 zetels te stijgen. PvdA en CDA stijgen 1 zetel en SP, D66 en Groen Links dalen er 1. De positie van Groen Links ziet er electoraal steeds slechter uit. De eigen kiezers worden slecht vastgehouden (nog maar 35% van de Groen Links kiezers van 2010 stemmen nu weer Groen Links en men wint amper van andere partijen). Dat Groen Links niet op 4 zetels staat, maar op 5 is alleen te danken aan de lijstverbinding met PvdA en SP, want qua percentage zou het 4 moeten zijn.

Het wegzakken van de PVV heeft ook nog een ander effect, hetgeen op 12 september wel eens heel belangrijk kan zijn. Bij een kleinere PVV is de kans groter dat de Kunduz-coalitie of een van de andere vermelde coalities onder de tabel een meerderheid haalt. Er blijven dan immers meer zetels over voor de andere partijen. We zien het terug in de scores van vandaag. De Kunduz-coalitie staat nu op 72 zetels, 3 meer dan de vorige week.

Peiling van politieke voorkeur Tweede Kamer

<i>in zetels Tweede Kamer</i>	TK2010	1-7-2012	8-7-2012	Versch. vorige week	Versch. 2e Kamer
VVD	31	26	29	3	-2
PvdA	30	18	19	1	-11
PVV	24	23	20	-3	-4
CDA	21	13	14	1	-7
SP	15	32	31	-1	16
D66	10	18	17	-1	7
Groen Links	10	6	5	-1	-5
ChristenUnie	5	6	7	1	2
SGP	2	3	3		1
Partij voor de Dieren	2	3	3		1
Overige partijen	0	2	2		2
Totaal	150	150	150		
VVD+CDA+D66+GrLinks+Chr.Unie	77	69	72	3	-5
Paars Plus	81	68	70	2	-11
SP+PvdA+GrLinks+D66	65	74	72	-2	7
VVD+PvdA+CDA	82	57	62	5	-20
VVD+PVV+CDA	76	62	63	1	-13

Naast degenen die zeggen nu een bepaalde partij te stemmen worden hebben ook nog andere partijen een kans op een stem (inclusief de mensen die wel nu aangeven die partij te zullen stemmen). In het onderstaande overzicht is te zien hoe hoog de potentie is per partij in procenten en hoe ver men nu af is van dat theoretische maximum.

- zie tabel volgende pagina -

Daarbij is goed te zien dat de PVV het kleinste verschil kent tussen potentie en op dit moment gerealiseerd. Dat is ook een illustratie van het feit dat het heel onaannemelijk wordt dat de PVV boven de 24 zetels van de vorige keer eindigt en zelfs dat percentage zal voor die partij zeer moeilijk haalbaar zijn. Bij de andere partijen is 10% of meer aan kiezers die de partij een kans geven dan op dit moment die partij kiezen. Bij Groen Links is dat verschil het opmerkelijkst. Terwijl maar 3% op dit moment die partij kiest, geeft 14% in totaal die partij een kans.

verticaal gepercenteerd	Allen	
	Stemt	Geeft kans
PVV	13%	18%
VVD	19%	30%
CDA	9%	19%
D66	11%	28%
PvdA	13%	26%
SP	20%	32%
Groen Links	3%	14%

Ten aanzien van het verkiezingsprogramma van de PVV en de VVD is het interessant om een aantal van de onderwerpen te laten zien en de reactie van de kiezers erop. Vooral omdat VVD en de PVV voor een deel uit het zelfde kiezersarsenaal putten.

Eens met de voorstellen uit het verkiezingsprogramma van de PVV

Percentage mee eens	Allen	Stemgedrag Tweede Kamer 2010						
		PVV	VVD	CDA	D66	PvdA	SP	GrLnks
Nederland stapt uit de Europese Unie	21%	65%	12%	15%	3%	7%	27%	1%
Verlaging BTW en belasting op gas	54%	88%	52%	39%	32%	47%	57%	41%
Geen veranderingen aanbrengen aan de hypotheekrenteaftrek	35%	64%	42%	25%	11%	35%	27%	21%
Geen veranderingen aanbrengen aan het belastingvrij vergoeden van de gemaakte reiskosten	64%	69%	67%	60%	35%	64%	77%	45%
Ontwikkelingshulp wordt fors gekort	52%	95%	78%	41%	25%	32%	41%	16%
Verhoging van de huren gaat niet door	50%	65%	26%	45%	38%	53%	69%	52%
Kwartje van Kok wordt teruggeven (dus de verlaging van de benzineprijs)	55%	94%	47%	50%	27%	44%	69%	32%
Maximum snelheid gaat naar 140 kilometer per uur	27%	53%	41%	23%	20%	11%	14%	11%
Turkije uit de NAVO	20%	66%	18%	11%	8%	7%	13%	6%
Bouwstop moskeeen in Nederland	43%	90%	45%	43%	19%	17%	51%	17%

Evenals in 2010 valt het bij het verkiezingsprogramma van de VVD op dat er veel punten staan waar een (vrij) grote groep van kiezers mee eens is, ook kiezers van andere partij.

Eens met de voorstellen uit het verkiezingsprogramma van de VVD

Percentage mee eens	Allen	Stemgedrag Tweede Kamer 2010						
		PVV	VVD	CDA	D66	PvdA	SP	GrLnks
Spaargeld tot 35.000 wordt niet belast	77%	78%	95%	66%	67%	67%	82%	71%
Strengere straffen voor criminelen	75%	96%	93%	71%	52%	73%	66%	36%
Onbelaste reiskostenvergoeding blijft bestaan	71%	82%	84%	62%	52%	63%	75%	63%
Nederlandse bijdrage aan EU omlaag met 2 miljard	69%	90%	87%	60%	40%	57%	84%	41%
Verhogen arbeidskorting voor werkenden	62%	70%	85%	67%	63%	41%	62%	55%
Tot en met 2014 geen salarisverhoging ambtenaren	61%	73%	75%	58%	54%	51%	46%	48%
Hypotheekrente alleen aftrekbaar als je aflost	58%	48%	63%	66%	79%	48%	53%	65%
Strenger migratiebeleid	55%	92%	89%	48%	24%	38%	47%	16%
3 miljard korting op ontwikkelingshulp	54%	96%	89%	37%	29%	27%	54%	17%
Publieke omroep naar 2 netten	49%	64%	72%	41%	45%	32%	22%	47%
AOW gaat in 2018 naar 67 en stijgt daarna met de levensverwachting	47%	29%	69%	68%	61%	34%	11%	61%
Sociale uitkeringen, behalve AOW, worden losgekoppeld van loonstijging bedrijfsleven	39%	40%	75%	46%	33%	16%	15%	14%
Hogere belastingkorting voor ouderen	39%	53%	44%	27%	22%	34%	50%	32%
WW uitkering gaat omhoog, maar duur wordt bekort	35%	24%	62%	38%	37%	26%	17%	35%
24 miljard bezuinigen in de komende 4 jaar	33%	22%	64%	58%	38%	7%	12%	7%
Huishoudelijke hulp moet patiënt zelf betalen	26%	20%	54%	42%	27%	10%	2%	12%
Basispakket in de zorg wordt verkleind	20%	8%	40%	38%	27%	6%	3%	12%
Huisarts valt onder eigen risico	19%	17%	36%	17%	26%	5%	8%	9%
Huren mogen elk jaar 3% meer stijgen dan inflatie	19%	15%	41%	18%	30%	9%	3%	8%

Hoewel een groot deel van de kiezers het acceptabel vindt dat op bepaalde onderdelen de VVD in haar verkiezingsprogramma afstand doet van het Lente-Akkoord, verwacht 54% dat na de verkiezingen die punten weer direct worden weggegeven door de VVD bij de regeringsvorming.

De VVD neemt ten aanzien van een aantal afspraken van het Lente-akkoord afstand. Wat vindt u dat de VVD ten aanzien van die punten had moeten doen?

<i>verticaal gepercenteerd naar</i>	Allen	Stemgedrag Tweede Kamer 2010						
		PVV	VVD	CDA	D66	PvdA	SP	GrLnks
In het verkiezingsprogramma de afspraken van het Lente-Akkoord meenemen.	26%	21%	13%	34%	26%	38%	26%	27%
In het verkiezingsprogramma op die punten aangeven uit het Lente-Akkoord dat de VVD het toch anders wil	60%	56%	80%	55%	69%	48%	47%	63%
Weet niet/geen antwoord	14%	23%	7%	11%	6%	14%	27%	10%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Denkt u dat de VVD op die punten nog echt gaat proberen bij de vorming van het kabinet om het terug te draaien of denkt u dat de VVD die punten direct na de verkiezingen weer zal weggeven?

<i>verticaal gepercenteerd naar</i>	Allen	Stemgedrag Tweede Kamer 2010						
		PVV	VVD	CDA	D66	PvdA	SP	GrLnks
Zal echt proberen terug te draaien	29%	15%	45%	23%	29%	27%	18%	33%
Direct na de verkiezingen worden ze weer weg gegeven	54%	68%	33%	60%	60%	56%	70%	47%
Weet niet/geen antwoord	17%	17%	22%	16%	11%	17%	12%	20%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%